

Na lehkou je lehkou

připravil Jakub Kasl

foto Jakub Larysz a Dagmar Laryszová

V NAŠICH ROZHOVORECH JSME PŘEDSTAVILI NEJEDEN CESTOVATELSKÝ PÁR. JAKUB S DAŠKOU SE PŘECE JEN TROCHU VYMYKAJÍ. NEJENŽE SE PŘES PŮL PLANETY VYDALI TAKZVANĚ „NA LEHKO“, KDYŽ KOLA ODĚLI JEN BIKEPACKINGOVÝMI BRAŠNAMI, ZÁROVEŇ NEVYRAZILI DO SVĚTA, ALE V PODSTATĚ DOMŮ. CESTOU Z WANAKY NA NOVÉM ZÉLANDU DO PALKOVIC NEDALEKO BESKYD STIHLI POSBÍRAT SPOUSTU ZÁŽITKŮ, INSPIROVAT SEBE I OSTATNÍ A NATOČIT ZAJÍMAVÝ FILM. NECHME SE TĚŽ INSPIROVAT ROZHOVOREM S BIKEPACKING NOMADS.

Jakub Larysz

rok narození: 1986

bydliště: Palkovice

vzdělání: vysokoškolské (bakalář informatiky)

kolo: Surly Karate Monkey 27,5+“

navštívené země na kole: Nový Zéland, Thajsko, Laos, Vietnam, Kambodža, Myanmar, Nepál, Tádžikistán, Kyrgyzstán, Kazachstán, Finsko, Švédsko, Norsko, Dánsko, Německo.

film: The Secret Life of Walter Mitty nebo 387 dní na cestě domů

Dagmar Laryszová

rok narození: 1989

bydliště: Palkovice

vzdělání: vysokoškolské (magistr fyzioterapie)

kolo: Surly Karate Monkey 27,5+“

navštívené země: stejné jako Jakub

film: Zachraňte Willyho a Forrest Gump

I na taková místa nás občas zatáhly Mapy.cz. Důležité je počítat s rozdílným vnímáním cest a pěšin. Čárkovaná cestička v Thajsku může být vybetonovaná cesta, zatímco v Laosu jde o zarostlou stezku v džungli.

(Vesmět všechny odpovědi jsou společné, pokud někde není uvedeno J.: nebo D.):

Jak to všechno začalo?

Stopem po Turecku. Tam jsem se dali v roce 2013 dohromady a v podstatě se od sebe už nehnutí. Po roce jsme se vydali na Nový Zéland za prací a cestováním, a nakonec jsme tam zůstali tři roky. Pak jsme si uvědomili, že chceme založit rodinu, usadit se a být blíže rodičům. A tak se zrodil nápad bikepackingové cesty z Nového Zélandu domů do Beskyd – Bikepacking Nomads.

Co jste si ze Zélandu odváželi do života?

Nový Zéland a „Kiwáci“ nás inspirovali tím, že když něco chceš, tak toho můžeš dosáhnout, stačí si za tím jít a nehledat důvody, proč to nejde. A hlavně dělat si věci

po svém, a přitom moc nedávat na to, co si myslí ostatní. Zkrátka přivezli jsme si ze Zélandu životní styl a v Čechách se snažíme lidem ukázat, že ho jde aplikovat i u nás.

Z vlastní zkušenosti vím, že před deseti lety nebylo na Zélandu pro horské kolo moc tras. Jaká je situace nyní? Je tam bikepacking populární?

Dalo by se říct, že bikepacking je na Zélandu jediný rozumný způsob cyklocestování. Na Jižním ostrově, kde jsme celou dobu žili, je jen pár hlavních silnic a zbytek jsou šotolinové cesty s roletou, nebo široká údolí s úzkými pěšinami. Pokud se chcete držet mimo hlavní cesty, tak namísto pláště šíře 1" je třeba zvolit horské kolo a pár brašen, do kterých lze dát to nejnütnější k životu.

Vybavení Dašky a Jakuba

S koly jsme si nechali hodně poradit v místním cyklokramku, takže jsme sáhli po osvědčené značce Surly a modelu Karate Monkey. Ocel má skvělé vlastnosti a dá se opravit kdekoliv po cestě. Originální hydraulické brzdy jsme nahradili za lankové, do předních kol nechali zaplést dynamo náboje od Shutter Precision, pořídili německá dynamo světla Supernova, kožená sedla Brooks a rovná řídítka vyměnili za Surly Moloco. Kola jsme měli bezdušová a z Nového Zélandu jsme vyráželi na 3" Maxxisech Chronicle. Servisovali jsme pravidelně a ve velkých městech mezi přelety měnili řetězy a pláště. Kempingové vybavení nám dodala náhodská firma Pinguin (Stan Aero 2, nafukovací karimatky Skyline, benzinový vaříč Pyro a letní spacáky Micra). Všechno oblečení a vybavení jsme naládovávali do bikepackingových brašen Acepac, které měly objem kolem padesáti litrů. Stan jsme dělili na půl, já vezl vaření, fototechniku, trochu jídla a Daška vodní filtr (MSR Trailshot) a jídlo. Oblečení se nám osvědčilo z merino vlny, doplněné o tenkou péřovku a nepromokavé svršky. A asi kromě menšího počtu ponožek bychom se sbalili úplně stejně.

Samotným zážitkem na Pamíru bylo pohoštění místními. Děti byly zvědavé a roztomilé.

Vydali jste se tedy cestou „lehce oděných“ kol. Do jaké míry jste to za celou cestu využili? Kolik by se toho z vaší trasy nedalo „na těžko“ projet?

Na začátku trasy jsme byli celí žhaví do trailového ježdění. Proto jsme si vybrali horská kola a bikepacking. Nechtěli jsme jezdit jen po upravených cestách, což byla špatná domněnka o cykloturistice obecně. Pak jsme byli rádi i za celý den na asfaltu. Tipovali bychom, že sedmdesát procent povrchů bylo vhodnější pro bikepacking. Samozřejmě i z těch sedmdesáti procent se něco dalo na těžko projet, třeba Pamír Highway, ale určitě by to nebyla taková zábava jako na horácích.

Byly to ty nejkrásnější úseky, nebo byste příště vyrazili s velkými brašnami?

Určitě to byla ta nejzajímavější místa, kam jsme se dostali. S tímto způsobem nabalení kol jsme měli obrovský výběr možných cest, a to bychom už nikdy neměnili. Ale musíme se přiznat, že s velkými brašnami nemáme zkušenosti, takže nemůžeme srovnávat.

Potřebovali jste přeletět do Asie, ale pak už byl plán držet se co nejvíc na zemi. Je to tak?

Původní plán byl jednoduchý. Přeletět z Nového Zélandu někam do Asie, dojet přes Nepál do Lhasy, dále vlakem do Mongolska, na kole k Bajkalu a Transsibiřskou magistrálou do Petrohradu, odkud zase na kolech přes Skandinávii až domů.

Dařilo se prvotní plán dodržovat? Měnil se podle informací, které jste sbírali cestou?

Z původního plánu zůstal jen začátek a konec cesty. Vše ostatní se měnilo podle

Přejezd z Tádžikistánu do Kyrgyzstánu, náš nejtěžší den na cestě a jedenáct hodin v sedle. Vyschlé pohoff Pamíru se jako mávnutím kouzelného proutku změnilo v zelené louky pod horami Kyrgyzstánu.

situací na hranicích, politiky jednotlivých států a rozpočtu. Nakonec z toho byly celkem tři lety. Druhý v řadě byl z Myanmaru do Nepálu, protože hranice do Indie byla z politických důvodů zavřená. Tibet a Čínu jsme vynechali zase kvůli rozpočtu. Za pár dní na území Tibetu s 24hodinovým dozorem bychom zaplatili stejné peníze jako za letenku do Dušanbe. Tak jsme zvolili plán B a na doporučení kamarádů cyklistů z Nizozemí vyrazili do Střední Asie.

Jak jste hledali cestu, když jste se chtěli pohybovat mimo hlavní tahy?

Někteří se možná zasmějí, ale celou dobu nás vedla aplikace Mapy.cz. A hledání trasy jsme nechávali náhodě. Zadáli jsme cílový bod, vybrali režim trasy pro horská kola a nechali se překvapit. Občas jme opravdu zírali, kudy jsme jeli.

Co města? Předpokládám, že jste je museli projíždět hlavně kvůli zásobám a servisu kol? Jak se vám podařilo shánět řetězy, pláště, popřípadě další potřebný cykломateriál?

J.: Když jsme cestu plánovali, tak jsem myslel i na servis kol a spoléhal na velká města, kde jsem čekal, že budou obchody i se světovými značkami. Z Nového Zélandu jsme odlétali v podstatě s novými koly. Naše servisní města byla Auckland (NZ), Vientiane (Laos), Bangkok (Thajsko), Yangon (Myanmar) a Joensuu (Finsko), tam jsme sehnali pláště (27,5+) i řetězy na naše 1x11 ozubení.

Zachytili jste v průběhu cesty reakce na vaše zvláštní stroje?

Nejvíce zvědavých pohledů jsme zaznamenali v Jihovýchodní Asii, kdy si naše kola pletli s motorkami a marně hledali motory. V Nepálu nám zvědaví kluci počítali pastorky, mačkali brzdové páčky a zkoušeli tlak v kolech. Tam jsme je našimi „nudnými“ oceláky s podhuštěnými gumami,

jen jedenácti převody a žádným tlumičem neoslovili.

Vím, že jste vegetariáni. Kde bylo těžké poskládat jídelníček a které krajiny vám naopak přály?

Ještě před cestou nám na Zélandu říkali, jak bude Jihovýchodní Asie super, že to je vegetariánský ráj. No úplně pravda to nebyla. Vyzkoušeli jsme všechny možné varianty smažené rýže a smažených nudlí, až nás ze stereotypu vytrhly Vietnam a Myanmar. Nelehké to bylo i v Tádžiku, kdy zrovna probíhal Ramadán a fráze „bez masa“ nám přehrála alespoň masový vývar. Protože máme rádi indickou kuchyni, rádi jsme ochutnávali nepálský Dal Bhat.

Bez fyzické či psychické krize nelze asi takovou cestu absolvovat. Kdy to bylo nejtěžší a jak jste se z toho dostávali?

J.: Já si prošel krizí v Jihovýchodní Asii, kdy na mě dolehlo plánování, horko, příliš rychlé tempo, které jsem stanovil, a opadlé nadšení z cesty domů. Musel jsem se Dašce vymluvit, což pro ni ne pokaždé bylo jednoduché, ale ustála to.

D.: Já jsem prožívala několik menších, spíše fyzických krizí, kdy na mě dolehlo vyčerpání a únava. A když bylo nejhůře, tak mi pomohlo se vybrečet, uvolnit přetlak a uvědomit si, že mi stejně nikdo nepomůže a musím jet dál.

J+D.: Postupně jsme se naučili o problémech mluvit, nedělat si domněnky a problémy co nejdříve vyřešit. Tak jsme se nedostali do žádné velké krize.

Byť máme k dispozici dost prostoru, už teď vidím, že je to na vaše zážitky proklatě málo. Pojďme vytáhnout něco nezapomenutelného z Jihovýchodní Asie.

Jak říkáš, těch zážitků je mnoho a nezapomenutelné jsou všechny, na které si vzpo-

Drobeček v národním parku Khao Yai. Další splněný fotografický sen Jakuba.

meneme. Spíše to jsou střípky, které skládají mozaiku celé Jihovýchodní Asie. Pro každého z nás to jsou jiné pocity, chutě a vůně.

J.: Horko! Severní Thajsko, Laos a sloni v národním parku Khao Yai.

D.: Jídlo ve Vietnamu, proplutí jeskyně Kong Lor a vietnamská káva.

Zjistili jste, že dostat se z Myanmaru do Nepálu po zemi je nereálné, a tak jste se zase na chvíli vznesli do oblac. Prozradte, co jste zažili v nejvyšších horách naší planety?

Už jen navštívit Himálaj je pro nás splněný sen. Bylo náročné přejet z Káthmándú do Pokhary. Jak jinak, volili jsme menší cesty, takže vzdálenost asi 270 km, která se dá autobusem po hlavním tahu překonat za osm hodin, nám trvala šest dní plus jeden odpočinkový den ve městě Gorkha. To byl výživný a určitě ne idylický zážitek. Naopak plánovaná cesta kolem Annapuren pro nás byla dovolenou, ačkoliv jsme museli naše kola vytlačit do sedla Thorong La (5416 m n. m.), abychom si pak užili 180 km dlouhý sjezd, a to už idylka byla.

180 kilometrů bez jediného šlápnutí do pedálu. To byl sjezd ze sedla Thorong La (5416 m n. m.) na cestě kolem Annapuren. Ani nám nevdalo neustále zastavovat a pouštět turisty jdoucí v protisměru. Ty výhledy byly dechberoucí, stejně jako řídký vzduch.

Z Nepálu jste měli natrénováno, tak jste přeletěli do Tádžikistánu a stříhli si rovnou i Pamír Highway. Kolik času jste Pamíru věnovali?

Po dokončení okruhu kolem Annapuren a příjezdu na plato Pamíru jsme strávili asi tři týdny v nížině a odpočívali. Nepočítali jsme, že budeme ještě aklimatizováni. Po takové pauze bylo pro nás těžké se znovu rozjet na naloženém kole, ale byli jsme překvapení, že se naše těla s výškou poprala bez jakýchkoli protestů a problémů.

V čem byl největší rozdíl od Himálaje?

Himálaj byla dovolená s ubytováním a restaurací každých 15 km. Na Pamíru a přes Kyrgyzstán jsme si tahali vše, stan, vaření, zásoby jídla. Po tréninku s nadmořskou výškou jsme se museli poprat se samostatností. Pamír je vyprahlý, takže zde byl nedostatek vody, a proto jsme vyhledávali možnosti přespaní u místních. Za den jsme museli jezdit větší vzdálenosti než v Nepálu.

Jaká byla Střední Asie, co se týká lidí, kultury? Jak jste si poradili v těchto končinách s jazykovou bariérou? Předpokládám, že angličtina tam moc nefungovala?

Čím drsnější bylo prostředí hor, tím vřelejší bylo přijetí místních. V Tádžikistánu anglicky moc lidí neumělo, v Kyrgyzstánu jsou na turisty už připravenější, ale stejně jsme nejčastěji používali naši „panslovanštinu“, tedy směsici češtiny, slovenštiny, polštiny a ruštiny.

Co čekalo za Pamírem?

Kyrgyzstán, zelený a svěží. Yurty, kurut, kumiz, černý čaj a chleba, nekonečné stoupání do sedel a super sjezdy z nich. A taky skvělé obchody, kde se na vás blbě nedívají, když kupujete hrst červené čočky a dvě hrsti rýže. Bezobalové obchody se u nás mohou zahrabat...

Jaký byl limit skromnější bagáže? Kolik dní jste mohli zůstat mimo civilizaci?

Celkový objem brašen byl kolem 50 l včetně dvou litrů na vodu. Pak jsme měli ještě skladné batůžky pro takové případy jako dlouhé přejezdy mimo civilizaci. Limit zásob jídla jsme stanovili na tři noci a čtyři dny. To bylo během čtyřdenního přejezdu pohoří Ťan-šan.

A v Ťan-šanu jste si stále kopce užívali?

Jasně! Bylo to sice těžké, ale sedlo Tosor, v necelých čtyřech tisících metrů nad mořem, bylo symbolické rozloučení s vysokými horami. Pak nás čekal brutální sjezd k jezeru Issyk-kul a po zbytek cesty jsme zůstali pod hladinou 2000 m n. m.

Z Almaty do Moskvy jste se přesouvali vlakem. Byl na tom také nějaký kus dobrodružství?

D.: Zažít několikadenní cestu vlakem byl můj splněný sen. A dobrodružství také! Nikde na internetu jsme nenašli ucelené informace o tom, jak cestovat těmito vlaky s koly, či zda je to vůbec možné. Do poslední chvíle jsme netušili, jestli se nám to podaří.

Co samotná Moskva?

Byla to nutná zastávka, ale díky Ivanovi, který nás v rámci sítě Warmshowers ubytoval, to byl příjemně strávený den. Až na protivného stewarda ve vlaku do Finska.

Nebylo Finsko bez vysokých hor a v Evropě najednou trochu nuda?

J.: Až ti někdo bude tvrdit, že je Finsko placka, tak ho nech projet tu zem na kole. Určitě to nebyla nuda.

D.: Byl to pro nás skvěle strávený měsíc, kdy jsme jezdili od jezera k jezeru, koupali se v nich, kempovali a užívali si nekonečné západy slunce.

Hory vyvážilo severské počasí. Co to pro vás obnášelo?

J.: Léto 2018 bylo extrémně teplé, takže jsme severské počasí moc nepociťovali. Až za polárním kruhem na konci srpna začalo přituhovat. Daška si pořídila termofoa a já si konečně přestal stěžovat na teplo.

Pro většinu lidí jsou zlatým hřebem Skandinávie Lofoty. Platí to i pro vás?

D.: Asi ano. Byla jsem z Lofot nadšená, obzvláště proto, že jsme na nich měli šest slunečných dnů. Na druhou stranu mě od nich odrazuje přílišný a stále rostoucí turistický ruch. Taky si myslím, že ve Skandinávii existuje spousta jiných míst, které mají také co nabídnout.

J.: Já si Lofoty užíval hlavně po setmění. Baví mě fotit a chtěl jsem si nafotit severní polární záři, která mi chyběla k doplnění té z jižní polokoule.

Domů to už bylo z vašeho pohledu, co by kamenem dohodil a zbytek došlápl. Prozradte ještě nějaký tip na cyklovýlet v rámci Severní Evropy.

Shodneme se na Dánsku. Existuje tam síť cyklostezek, které vedou ve vzrostlých lesích, takže jste mimo hlavní tahy, a navíc chráněni od neustálého větru. Taky je možné využít veřejná tábořiště.

Se servisem kol jsme dopředu počítali. V Bangkoku jsme koupili nové zadní pláště, abychom měli dostatečný vzorek na cestu kolem Annapuren.

V Tádžikistánu jsme byli v období Ramadánu. To bylo asi nejtěžší období našeho stravování.

S odstupem času už asi dokážete zhodnotit, jak se ve vás tahle cesta otiskla. Co zanechala v hlavě a srdci?

D.: Já jsem si ověřila naši teorii ze začátku rozhovoru. Když se chce, tak to jde. A teď už vím, že mám sílu udělat i velká rozhodnutí, od kterých mě okolí odrazuje.

J.: V hlavě a srdci zanechala spousta úžasných vzpomínek na radostné i složitější situace, které mě naučily trpělivosti i podívat se na věc z jiného úhlu pohledu.

Máte pocit, že to byla ta jedinečná, jak se říká, velká cesta, nebo byste něco podobného ještě rádi provedli?

Určitě je to jedinečná cesta, kterou asi už nepůjde zopakovat, ale určitě bychom něco podobného, ale menšího podnikli. Třeba projet Jižní Ameriku nebo kolem Bajkalu.

A jaký je ten, řekněme hmatatelný výstup z celé cesty? Kde mohou hledat čtenáři další vaše inspirativní zážitky a informace?

Od začátku jsme se snažili sdílet co nejvíce informací, které by ostatní bikepakeři a cyklisté mohli využít, a dávali je na náš web www.bikepackingnomads.com. A vznikl i krátký film, který jsme promítali na pár místech v Česku a rádi bychom

jej poslali i na Nový Zéland, protože tam to všechno začalo. Čtenáři se mohou podívat zde: <http://bikepackingnomads.com/film/>. Od lidí, kteří už film viděli, máme ohlasy, že je krátký a chtěli by delší verzi nebo seriál. Filmového materiálu máme opravdu hodně, a pokud by se našel někdo, kdo by nám s tím chtěl pomoci, rádi se do toho pustíme, sami na to už ale nemáme prostředky.

Dagmar Laryszová

osobně

místo, kam se ráda vrací: domů

místo, kam by ses ráda podívala: Bajkal

oblíbený zdroj informací: internet

oblíbená hudba: od všeho trochu

největší sportovní úspěch: dvě medaile z Beskydské sedmičky

Jakub Larysz

osobně

místo, kam se rád vrací: určitě domů po horolezeckých výpravách

místo, kam by ses rád podíval: Jižní Amerika a Kanada

oblíbený zdroj informací: Bikepacking.com a strejda Google

oblíbená hudba: Discover Weekly na Spotify, jinak jsem multizánrový posluchač

největší sportovní úspěch: asi to bude uběhnutý stokilometrový ultramaraton na Novém Zélandu

REGIOJET

Objevte Chorvatsko a Slovinsko na kole

za 790 Kč

Rezervujte na www.regiojet.cz